SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 21. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 3, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го ЛЮТОГО 1988 Ч. 21. РІК XCV.

УКРАЇНЦІ ЗАКИДАЮТЬ СОВЄТАМ КРАДІЖ ЇХНІХ СВЯТКУВАНЬ

Торонто (Х.Д.) — Під таким заголовком в „Торонто Стар" з 12-го грудня м.р. появилося інтерв'ю репортерки цієї газети Сузен Рід з різними українськими торонтонськими громадськими діячами, професіоналами,духовними й ученими на тему Тисячоліття Хрищення України.

Деякі канадські українці — пише репортерка — твердять, що совєтський уряд украв їхній ювілей святкування Тисячоліття Хрищення України з міркувань політичної пропаґанди, хоч на ділі совєти переслідують Христову Церкву в Україні. Совєтський уряд плянує відбути святкування Тисячоліття Росії, впроваджуючи тим у блуд публічну опінію й нехтуючи правом України до цієї події.

Торонтонський адвокат і член крайової екзекутиви Федерації Українських Професіоналістів і Підприємців Богдан Онищук, сказав, що подібно як Ґрінч намагався вкрасти Різдво, так совєтський уряд старається привласнити собі українське Тисячоліття. Коли князь Володимир христив Україну, тоді ще не було ні Росії, ні російської культури. Хрищення народу, який був під пануванням великого київського князя Володимира, який потім став святим, мало місце в Україні і тому святкування цієї події повинно відбутися в Києві, а не в Москві.

В Україні є коло 35 мільйонів визнавців Української Православної Церкви з-поміж 45 мільйонів населення. Російська Православна Церква має приблизно 50 мільйонів вірних. Багато церков забито дошками, знищено або обернено на музеї. Богослужби не відправляються українською мовою. Одним із таких музеїв є собор св. Софії, який збудував у Києві син князя Володимира Ярослав Мудрий. Ця церква повинна бути осередком святкувань. Якщо Кремль хоче відзначити Тисячоліття, то повинно це відбутися в місці, де відбулася ця подія — в Києві.

Совєтський уряд дає західнім журналістам обманні інформації щодо цієї події. Совєти — за словами Онищука— послідовно придушують релігію й переміняють святкування Тисячоліття в лицемірство й велику брехню. Це іронія, що країна, яка найбільше переслідує релігію, хоче наново писати історію й присвоїти собі заслугу введення Християнства на Сході Европи.

На думку Юрія Божика, професора історії Йорк університету Українська Православна Церква була зліквідована і переслідувана в 1930-их роках, а Російська Православна Церква завжди була строго контрольована урядом та стояла на його послуги.

Володимир Болюбаш з Етобіко, який має докторат з психології Юнґа від Українського Вільного Університету в Мюнхені,твердить, що факт охрищення України в Києві є однозначний із почуттям самосвідомости народу. Ця історична релігійна й національна сукупність є метафізичною й духовою підбудовою укра-

(Закінчення на стор. 3)

Демонструватимуть у Філядельфії

Філядельфія.— Тут в суботу, 6-го лютого, від год. 10-ої ранку до 2-ої по полудні, в понеділок, 8-го лютого ц.р. від год. 11-ої ранку до 1-ої по полудні, та у вівторок, 9-го лютого, від год. 11-ої до 1-ої по полудні відбудеться демонстрація-протест перед готелем Виндгем Пляза Френклин, де відбуватиметься піврічний з'їзд Асоціяції американських правників.

Це одна з можливостей дати їм до зрозуміння, що не слід іти на спілку з Асоціяцією совєтських адвокатів, яка всеціло підтримує етноцид в Совєтському Союзі. За ближчими інформаціями слід телефонувати до Маркіяна Кунаша (215) 951-9882 або до Юрія Микитина (212) 473-5751.

З'їзд Сеньйорів відбудеться на Союзівці

Союзівка. — 14-ий З'їзд Сеньйорів Українського Народного Союзу заплянований на час від неділі, 12-го червня, до п'ятниці 17-го червня ц.р. Реєстрація відбуватиметься в неділю, 12-го червня, від год. 2-ої до 6-ої по полудні в Гостинниці Союзівки. У цьогорічних святкуваннях запляновано також і поїздку до Головної Канцеляріїл Українського Народного Союзу в Джерзі Ситі.

З огляду на те, що з'їзд сеньйорів є дуже популярною подією, всі аплікації і зголошення будуть задержані до 1-го квітня ц.р., а тоді льотерійним способому будуть приділювані аплікантам з різних місцевостей в якнайбільше справедливий спосіб. За точнішими інформаціями слід телефонувати до Евгена Волошина на число (216) 757-4712.

М. РУБАН ПРИЇХАВ НА ЛІКУВАННЯ

„Я ХОЧУ СТАТИ НА НОГИ!"

Ліда Рубан із сином Марком на летовищі ім. Кеннеді в Ню Йорку.

(Фота: Юрій Ференцевич)

Ню Йорк (О. Кузьмович) — У неділю, 31-го січня 1988 року, ми вдруге в одному тижні мали нагоду вітати на летовищі Кеннеді виїмкових гостей з України. Цим разом це були Лідія Рубан зі своїм сином Марком, який спаралізований чотири роки тому мріє про одне, — як сказав нам на летовищі, — „Я хочу стати на ноги".

Дрібне, худощаве личко, нерухомі, худі ноги, але на устах несмілий усміх, який відбивається в широкому усміхові матері, у перші хвилини зворушливого привітання на летовищі.

Три роки старань і чекання на право виїзду, довгі роки тюрми Петра Рубана батька, в яких він мав лише одне єдине бажання: щоб можна було передати сина на лікування в ЗСА, де до цього є кращі можливості. Як, отже, радісна була неділя 31-го січня, коли мати і син прибули вкінці на вільну землю, сповнені надій на медичні можливості американських лікарів.

У пресовій кімнаті летовища Кеннеді, після 19-годинної подорожі, чекала на них не абияка несподіванка: телевізійні камери, десятки фотоапаратів, тепле привітання друзів Надії Світличної, Раїси Руденко і Ніни Строкатої-Караванської і цілого гурту пластунів, представниць жіночих організацій і однолітків 13-літнього Марка. Не зважаючи на помітну втому спаралізованого Марка та його матері, американські журналісти, які завжди дають багато уваги для людських трагедій засипали гостей десятками питань, які перекладала їм на українську мову з англійської ред. Марта Коломиєць. Марко відповідав тихо і несміло, збентежений незвичними для нього обставинами так, що в більшості говорила його мати. Вона розповіла про довгі старання на виїзд до ЗСА, які розпочалися ще в 1983 році,рік після нещасливого випадку, коли вантажне авто важко поранило Марка залишаючи йому спаралізовані ноги. Після першого лікування, совєтські лікарі, заявили, що лише на Заході є можливе пробувати щось зробити, щоб стан Марка покращав і від того часу Петро Рубан та його дружина добивалися дозволу на виїзд на лікування. Ці старання коштували П. Рубана дальших дев'ять років тюрми і чотири роки заслання, але, як сказала його дружина, — на пресовій конференції, це було для нього варто тих довгих років ув'язнення. За 20 років подружжя Рубанів, — розказувала його дружина, — вони перебували разом лише три роки і тепер перед ними ще десять років розлуки.

Старання Рубанів про виїзд тривали чотири роки і совєтські власті, не зважаючи на всі старання батьків, а тут Н. Світличної, її подруг-пластунок і Українського Золотого Хреста, з правною допомогою адвоката Артура Белендюка, ніяк не хотіли дати дозвіл. Коли П. Рубана засудили вдруге за його петиції про виїзд сина, його дружина звернулася з особистим листом до Ненсі Реґен, але і це залишилося без успіху. Щойно перед самим приїздом до ЗСА М. Ґорбачова Лідію вперше запевнено, що їй дозволять поїхати лікувати її сина, але вона не хотіла в це вірити.

Вкінці таки довгий кошмар чекання на візу закінчився і тут, на американській землі ми могли привітати гостей.

Л. Рубан, відповідаючи на запити журналістів, розповідає ще, що тільки місяць тому, 28-го грудня 1987 року, вона відвідала мужа у горезвісному пермському таборі вже не число 36-1, а 35-1, де як відомо перевезено усіх політичних в'язнів. Вона могла наочно переконатися, що в обставинах того карного табору нічого не змінилося поза приміщенням, яке віддалене лише на 70 кілометрів від табору 36-1. Але зміна підсоння і місця лише погіршили стан здоров'я П. Рубана. При зустрічі вона довідалася, що мужеві довго не казали, що вкінці прийшов дозвіл для Марка на виїзд на лікування на шість місяців і це розбудило в батька надію і сили далі терпіти кару тюрми і заслання.

На запитання про зацікавлення Марка і що він хоче тут побачити, він тихо заявляє, що хотів би побачити Статую Свободи, за різьбу якої його батька покарали шістьма роками тюрми і трьома роками заслання. Маркові зацікавлення — це математика і фізика і хоча він мусить вчитися дома, він незвичайно здібний і хоче стати механічним інженером так як його мати, що від трагедії сина мусіла кинути працю і посвятитися опіці над ним та терапічним заходам.

(Закінчення на стор. 3)

НА ФЛЬОРИДІ ПОМЕР ПІЯНІСТ А.ОМЕЛЬСЬКИЙ

Ст. Пітерсбург, Фла. — У понеділок, 1-го лютого 1988 року, тут помер на 82-му році життя проф. Олександер Омельський, піяніст, композитор і диригент. Залишив в жалобі дружину Евгенію, братанка д-ра Павла Омельського з родиною, кузинок мгр Ярославу Яросевич і Клявдію Фоменко з родинами та дальшу рідню.

Папа Іван Павло II прийняв Д. Ортеґу

Рим. — У п'ятницю рано, 29-го січня, Папа Іван Павло II прийняв на авдієнції лідера сандіністської хунти Данієля Ортеґу, який відвідує столиці західньоевропейських країн.

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Роберто Суро пише, що Папа прийняв Д. Ортеґу дуже холодно, що було незвичайним для Святішого отця, який завжди ставиться з симпатією і щирістю до всіх своїх гостей.

Зустріч Папи з Ортеґою відбувалася з дотриманням правил „дипломатичного протоколу", однак журналісти і ватиканські ієрархи, які були присутні на зустрічі, зауважили ряд відхилень від звиклої процедури. Папа вийшов зі свого кабінету, потиснув Ортезі руку і сказав йому „Добрий день" по-іспанськи. Потім Папа, не кажучи ні слова, повернувся і направився у кабінет. Ортеґа мовчки пішов за ним. Кореспондент Р. Суро зауважує, що майже завжди Папа пропускає гостя вперед і розмовляє з ним по дорозі.

Після коротких переговорів у кабінет були допущені фоторепортери, які зфотографували момент, коли Ортеґа передавав подарунок Папі.

Ортеґа і сам натякнув, що у Ватикані його не зустріли з розпростертими обіймами. „Було холодно, — сказав Ортеґа і, намагаючись звести все на жарт, додав: — У Римі взагалі холодніше, ніж в Нікараґуа".

Р. Суро пише, що під час розмови говорив переважно Папа. Атеїст Ортеґа уважно слухав. Папа, зокрема, нагадав сандіністському диктаторові, що мир в Центральній Америці можливий лише на підставі визнання принципів справжньої демократії і дотримання прав людини.

Відносини між Ватиканом і Манаґуа різко погіршилися після безпідставного виселення сандіністами з країни католицьких священиків і закриття релігійної радіостанції. Р. Суро вважає цікавим той факт, що разом з Ортеґою під час авдієнції не був присутнім міністер закордонних справ Нікараґуа преподобний Мігель д'Еското Брокман, який за особистим розпорядженням Папи позбавлений сану за відмову припинити державну і політичну діяльність.

НТШ уділяє стипендії для молоді

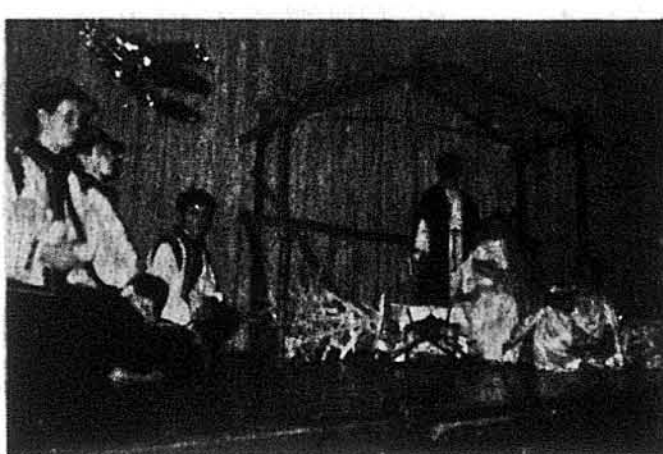
Ню Йорк. — Недавно проголошено в українській пресі конкурс на нові стипендії, що їх встановило Наукове Товариство ім Шевченка для двох студентів православної духовної семинарії та для одного студента права чи студентки права. Це проголошення вже друге з черги.

Минулого року конкурс для правників проголосило НТШ разом з Українсько-Американською Адвокатською Асоціяцією, в наслідок якого отримала стипендію в сумі 1,000 долярів від НТШ студентка, а тепер уже доктор права, Лариса Омельченко, донька Олени з дому Корсун та головного наукового секретаря УВАН проф. Василя Омельченка. Закінчивши з відзначенням школу права в Колюмбійському університеті Лариса вже працює в одній з передових адвокатських фірм в Ню Йорку. Стипендію адвокатської асоціяції за минулий рік в сумі 1,000 долярів одержав студент права Олександер Кузьма, син Оксани й Ореста Кузьмів з Гартфорду, який вже закінчив одну з кращих правничих шкіл в Америці Нортістерн університету в Бостоні.

В цьому році НТШ продовжує оба конкурси. Із стипендійного фонду Архиєпископа Ореста Іванюка, що його встановив після його смерти Микола Шпитко, призначено дві стипендії по 1,000 долярів, а зі стипендії д-ра Юрія Срібного, що її встановила доньки покійного д-ра Срібного та зять, Климентій і Ольга Рогозинські, призначено одну стипендію в сумі 1,000 долярів.

Учні св. Юра виступили з вертепом

Ню Йорк (ХВФ). — У неділю, 31-го січня ц.р., відбулася дуже цікава, а разом з тим приємна імпреза з нагоди 1000-ліття Хрищення України у виконанні учнів Академії і школи св. Юра. Свою імпрезу учні назвали „Вертеп", а взорувалися на старинному вертепі з цитатами із св. Письма, Т. Шевченка, П. Куліша та інших.

Вертеп у виконанні учнів Академії та школи св. Юра в Ню Йорку.

(Фота: Сестра Моніка)

Символіка цілости постановки була підібрана вдало і тому була зрозумілою для пересічного глядача, як і для самих учнів. Цікаво застосовані предмети щоденного вжитку все ж таки зуміли перенести глядача в ці далекі пам'ятні часи. Новонародженому Ісусові приносять дари три українські історичні постаті — Володимир, Мазепа і священик, і кожний з них приносить відповідний дар від українського народу. Володимир в дарунку дитині приносить Християнську Україну та її відданість Богові, Мазепа, як меценат, — Києво-Могилянську Академію що була провідною зорею науки не тільки України, але й Східньої Европи, а третім дарунком для немовляти була страждаюча Церква України із своїми єпископами, священиками та вірними.

(Закінчення на стор. 3)

НА ПРОЦЕСІ І. ДЕМ'ЯНЮКА

СУДДІ СТАВЛЯТЬ ПІД СУМНІВ ТВЕРДЖЕННЯ ПРОКУРАТУРИ

Єрусалим (Йоан Онужек, АНЧЕЙН, тел.). — В понеділок, 1-го лютого 1988 року, в часі дальшого процесу І. Дем'янюка, підсудний часто робив великий знак хреста, коли слова прокуратора зверталися проти нього.

Це було наслідком того, що минулого тижня адвокат І. Дем'янюка Джан Ґілл звернувся до суддів із проханням дозволити підсудному молитися. Це прохання суддя Дов Левін відкинув, заявляючи, що на суді молитва заборонена, а коли І. Дем'янюк хоче молитися, тоді мусить опустити залю процесу.

Впродовж понеділкового перебігу процесу кінцеві підсумки робив прокуратор Міхаель Шакед, який аналізував давніші письмові зізнання Райхмана, Федоренка і Гельмана. Він ствердив, що всі ці зізнання є проблематичні та не можна їх поважно брати до уваги, наприклад, Федоренка, який лише із солідарности з Дем'янюком не розпізнав його на знімці, як „Івана Грозного". Але на ці твердження М. Шакеда зареаґували судді, як взагалі вони в понеділок доволі часто ставили під сумнів твердження прокуратора, а він відповідав на них з трудністю і непереконливо.

Зокрема багато питань поставили судді М. Шакедові відносно виказки І. Дем'янюка, на якій, як відомо, є написано, що 22-го вересня 1942 року він був відправлений до Окшова, а 27-го березня 1943 року до Собібору, але на підставі тверджень прокуратури він в тому часі повинен був бути в Треблінці. Отож усі три судді питалися, чому на виказці не написано про відрядження до Треблінки і як це може прокуратура пояснити. Вияснення М. Шакеда, що І. Дем'янюка лише на короткий час висилали до Собібору не вистачило і суддя Далія Дорнер завважила, що не вірить, щоб у німецькій службі висилали когось лише на дватри дні до іншого табору, а якщо б навіть таке сталося, це було б зазначено на виказці.

У дальшому судді поставили питання щодо „алібі" І. Дем'янюка. Суддя Д. Левін запитав М. Шакеда чи саме на основі тієї виказки підсудний не може тепер збудувати собі нове алібі, доказуючи цим документом, що він був у Собіборі, а не у Треблінці. На цей сумнів суддів щодо поставлення тепер І. Дем'янюком нового алібі, прокуратор не вмів належно відповісти.

Суддя Цві Таль висловив думку, щок тепер оборона може мати достатній сумнів чи І. Дем'янюк був справді у Треблінці, бо представлена виказка того не доказує, і хоча М. Шакед старався дати арґументи щодо цієї виказки, вони не були переконливі. Він теж заторкнув ґвардиста Альфреда Біліца, про якого є дані на підставі документів з Об'єднаних Націй, що саме він мав псевдо "Іван". На думку М. Шакеда, це не міг бути „Іван Грозний", бо А. Біліц був німцем, а "Іван Грозний" був українцем і працював у допоміжній службі а А. Біліц був членом спеціяльного відділу СС. Крім того свідка, оборона має ще зізнання Ґольдфарба і Гельмана, які свідчили, що "Івана Ґрозного" вбили у Треблінці і кинули до печі. М. Шакед опрокидує всі ці зізнання і твердить, що свідок прокуратури Отто Горн зізнавав, що "Іван Ґрозний" не був вбитий. Тому у підсумках прокуратор уважає, що судді повинні брати до уваги тільки зізнання тих ущілих на підставі яких І. Дем'янюк та „Іван Ґрозний" це одна і ця сама особа.

На закінчення підсумків М. Шакеда суддя Д. Дорнер закинула йому, що він надто формалістично і спрощено підходить до цілої справи, а на її думку він повинен арґументувати логічно і суттєво.

В АМЕРИЦІ

ШЕФ ШТАБУ БІЛОГО ДОМУ Говард Бейкер заявив, що президент Роналд Реґен не має жадних замірів наразі вимагати резигнації головного прокуратора ЗСА Едвина Міса тільки тому, що він є під розглядом у справі іракського нафтопроводу. Бейкер підтвердив, що спеціяльний прокуратор Джеймс МекКей повідомив дорадників Білого Дому про те, що прицілом його теперішнього розгляду є Міс і, що Президент є цього свідомий.

АМЕРИКАНСЬКОГО ГРОМАДЯНИНА Джеймса Денбі звільнено після двох місяців ув'язнення в Нікараґуа. Літак Денбі був збитий 6-го грудня 1987 року, коли він повертався до своєї фарми у Коста Ріці та при арештуванні його обвинувачено в допомозі повстанцям. Вважають, що його раптове звільнення — це одне з потягнень уряду Данієля Ортеги, щоб спинити підтримку при голосуванні в Конґресі про допомогу для контрас.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена повідомив, що в короткому часі скасує статус упривілейованих країн в торгівлі чотирьом економічно найбільш розвиненим країнам Третього світу — Тайванові, Південній Кореї, Гонг-Конґові та Сінґапурові. Це уневажнить їхнє право експортувати до ЗСА товари на суму 10 більйонів дол. річно без митного оподаткування.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена зменшує допомогу деяким своїм союзникам і зовсім припиняє військову допомогу країнам Латинської Америки, за вимком трьох країн Центральної Америки. Зіставлення Державного департаменту вказують на те, що тільки Ізраїль і Єгипет одержать цю саму допомогу в 1988 році, як і попереднього року. Збільшення допомоги одержать цим разом тільки Філіппіни, а біля 30 країн було викреслено з листи економічної допомоги.

У ПОЛОВИНІ ЛЮТОГО американська поштова служба почне примінювати різного роду обмеження обслуги, службових годин і закриття чи радше відложення на неозначений час розбудови сортувальних приміщень. Головний поштмайстер Престон Тіш заявив, що в загальному пересічні громадяни не відчують зразу великої різниці, вона наспіє щойно десь в 1990-их роках.

В НЕДІЛЮ, 31-ГО ГРУДНЯ, ц.р., вже від вчасного пополудня мільйони осіб були добровільно прикуті до телевізійних апаратів, щоб слідкувати за грою у футбол, т.зв. „Супербовл". Цим разом ці XXII змагання були надзвичайно цікавими ще й тому, що на футбольному полі у Сан Дієго, Каліф. дружина Вашінґтону „Редскінс" у перших хвилинах програвала — 10-0, а в другій чверті експльодували і перемогла дружину Денверу „Бронкос" вислідом 42-10.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ частини, стаціоновані у Південній Кореї, заплянували перевести спільні американсько-корейські військові маневри на широку скалю під назвою „Тім спіріт". У заяві спільного командування говориться, що маневри не матимуть жадних агресивних цілей і тому їх треба вважати тільки додатковим вишколом та спільною дією американських і корейських вояків. Свого часу в американській і південнокорейській пресі були появились інформації про можливість відкладення маневрів у зв'язку з літніми Олімпійськими Ігрищами в Сеулі, але вони показалися неправдивими. В маневрах візьме участь 60,000 американських і 140,000 південнокорейських вояків. Приблизно 40,000 американських вояків будуть перекинені до Кореї із ЗСА, або з баз на Тихому океані.

У РОЗМОВІ З КОРЕСПОНДЕНТАМИ агентства Ассошієйтед Пресс речник міністерства фінансів Австрії Роберт Сєдлячек заявив, що його країна поверне в скорому часі 150 мистецьких речей, пограбованих нацистами в різних країн Европи, в більшості у жидівських родинах, в різних країнах окупованих тимчасово гітлерівськими арміями. Австрія, сказав міністер Сєдлячек, зверне тільки ті мистецькі речі, власники яких мають наявні докази, що вони були у них пограбовані. Покищо міністерство отримало 371 документів з претенсіями, але не всі документи є узасаднені.

ПОЛЬСЬКИЙ ДИПЛОМАТ Вітольд Ґрабєц попросив шведський уряд надати йому політичний азиль, бо він більше не бажає повертатися до Польської Народної Республіки. Ґрабєц залишився у Швеції з дружиною і двома дітьми. Азилю попросила також дружина його брата, яка перебувала у Швеції на відвідинах. Подія трапилася ще 15-го січня, але шведські чинники повідомили про випадок аж 29-го січня. Як відомо, віцеконсула Ґраєца свого часу допитували працівники шведської державної служби безпеки, підозріваючи його у шпигунстві на користь країн Східньої Европи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Мідія" і президентські вибори

Ніде у світі немає таких довгих і складних президентських виборів, як в Америці. Ніде теж поза Америкою преса, радіо і телевізія не є так наставлені на сенсації, не є так пересяклі сенсаційністю, як тут, в Америці. Ніде у світі немає так званих інвестиґаційних репортерів, які як поліційні детективи ганяються за будь-якою засекреченою аферою, щоб її використати для сенсації. Усе це складається на цілком особливу ролю, що її засоби масової інформації грають — преса, радіо і телевізія — у кожних президентських виборах в Америці та взагалі у відношенні до особи, яка займає в державі найвищий пост.

Пригадаймо кілька конкретних прикладів. Два інвестиґаційні репортери газети „Вашінґтон Пост" подали вістку, що до головної квартири Демократичної партії у Вашінґтоні, у комплексі будинків Вотерґейт, відбувся влам. Це був початок так званого Вотерґейтського скандалу, який тягнувся місяцями. Хоча ніхто нічого не вкрав, ніхто нікого не вбив ані не поранив, Вотерґейтську аферу роздули до цієї міри, що врешті зацькований один з найкращих президентів, що їх мала Америка, Ричард Ніксон, перший в історії цієї країни зрікся свого посту перед закінченням своєї другої каденції. Уперше в історії Америки кандидувала на віцепрезидента жінка, Джералдін Ферраро, демократка, конґресменка. Інвестиґаційна преса виявила, що її чоловік мав ряд фінансових махінацій — і політична кар'єра цієї діячки доріднoї, з певним політичним досвідом, пішла з димом. Колишній сенатор демократ, Ґері Гарт, „першун" між демократичними кандидатами на президента, скомпромітувався, коли в газетах появилася світлина, як він, жонатий і батько дітей, тримає на колінах колишню модельку. Шум, який знявся, примусив його зректися кандидатури. Але за якийсь час він відновив свою кандидатуру. Його дружина вибачила йому і роз'їздить із ним у виборчій кампанії. Але цим принесла йому більше шкоди, як користи, бо у пресі появилися листи обурених жінок. Мовляв, як подружжя замирилося, замість розвестися, то це добре, але жінка не повинна публічно демонструвати, що видатному політичному діячеві, який прагне стати президентом, вільно публічно доводити до скандалу своїми любовними пригодами.

Тому що з-посеред шести республіканських кандидатів найбільший досвід має і найбільш в американському громадянстві відомий віцепрезидент Джордж Буш, його суперники та неприхильна Республіканській партії преса, радіо і телевізія намагаються здискредитувати Буша його ролею в афері засекреченого продажу транспорту зброї Іранові. Зокрема кореспондент телевізійної станції Сі-Бі-Ес Ден Редер переводив інтерв'ю із Джорджем Бушем. Поводився ароґантно і свої запити обмежив виключно до цієї Іранської афери, дармащо Буша переслухували вже на спеціяльній Конґресовій Комісії і він має за собою винятково багату кар'єру, був вісім років конґресменом, був директором Сі-Ай-Ей (централя військової розвідки), був амбасадором в Організації Об'єднаних Націй і амбасадором в Китаї. Коли Буш різко відповів даному кореспондентові і дав йому пізнати, що він знає також про його деякі службові помилки, то телевізійний показ раптом перевано. Телевізійна станція стала в обороні Дена Редера, але популярний нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз" повідомив що його редакція отримала багато листів, що їх автори таврують цього телевізійного кореспондента і вимагають, щоб його покарати. За коментарем телевізійної незалежної „5-ки" — ця історія радше допоможе Бушеві, бо люди переконалися, що він вміє бути рішучим, а не тільки слухняним виконавцем волі Президента.

Перед нами ще кругло дев'ять місяців президентської кампанії — правибори і партійні зібрання, так звані кокуси, і американські засоби масової інформації напевне використовуватимуть цей правиборчий час у погоні за сенсаціями. Це недобре явище, якого в Европі не розуміють та одверто засуджують, як створювання нездорової і неетичної атмосфери.

Д-р Олег М. Волянський

ПСИХІЯТР А. КОРЯҐІН ПРОТИ КОМПРОМІСІВ ІЗ СОВЄТАМИ

I.

Лікар Анатолій Корягін, відомий психіятр-дисидент із Харкова, котрий безстрашно боровся проти надуживання психіятрії для політичних цілей в СССР, відбув шість років у таборах праці та тюрмах. Під тиском публічної опінії був звільнений у лютому 1987 року виїхав до Швайцарії. У грудні минулого року він, на запрошення американського Уряду, взяв участь в імпрезах Об'єднаних Націй, що відмітили у Вашінгтоні т. зв. День Людських Прав. При тій нагоді Рада Довірених Осіб (Board of Trustees) Американської Психіятричної Асоціяції, запросила його на своє засідання, щоб почути його думку у справі, яка зараз дуже актуальна серед американських психіятрів. Йдеться про те, що відділ Американської Психіятричної Асоціяції у Північній Каліфорнії (АПА) вніс формальну пропозицію, щоби АПА знову нав'язала зв'язки із совєтським т. зв. Всесоюзним Товариством Психіятрів та Невропатологів, при чому пропозиція вимагає, щоб у контактах із совєтськими психіятрами не торкатися справи надуживання психіятрії в СССР. У цій справі вкоротці відбудеться референдум серед членів АПА. Під час засідання перекладачем для д-ра Корягіна був знавець російських справ Пітер Б. Реддавей, співавтор відомої книжки „Психіятричний терор".

„Psychiatric News", орган Американської Психіятричної Асоціяції, помістив 1-го січня цього року цитати із свідчень д-ра Корягіна під заголовком „Дисидент Корягін громить загравання із совєтами і наполягав на постійний на совєти натиск". Д-р Корягін сказав: „На мою думку, я говорю в імені також і інших совєтських дисидентів, коли я кажу, що дуже високо ціню становище, що його зайняла останніми роками АП-Асоціяція у справі людських прав у Совєтському Союзі, а особливо її становище у справі політичного зловживання психіятрії. Д-р Корягін з'ясовує, чому, на його думку, принципове становище АПА є надзвичайно важливим і сьогодні, бо і під цю пору „совєтський психіятричний провід, пліч-о-пліч із КҐБ — тайною поліцією, є зайнятий різними маневрами згідно з офіційною політикою „перестройки", цебто перебудови. Кружляють чутки, що в Совєтському Союзі мають вкоротці змінити офіційні теорії про схізофренію (д-р Корягін має на думці т. зв. „мляву схізофренію" або „повзучу" схізофренію, що її видумав проф. Снєжневський, на підставі якої замикали у психіятричних т. зв. лікарнях, насправді тюрмах, невигідних урядові здорових людей. — (О. В.)

Також говорять в совєтах, каже Корягін, про те, що спеціяльні психіятричні лікарні будуть перенесені з міністерства внутрішніх справ до міністерства здоров'я. Натякають на те, що цього року заходи, будуть у певній мірі запорукою і бар'єром проти дальшого „зловживання психіятрії". Рівночасно дійсні публічні заяви є надалі недвозначними і відвертими. Ці заяви кажуть, що політичного зловживання психіятрії в СССР „ніколи не було і його зараз нема". Власне ця суперечність, — попереджує Корягін, — не вселяє довір'я і віри у майбутнє покращення ситуації. Очевидно, „спеціяльні" лікарні можна перенести, як хтось хоче, під опіку міністерства здоров'я, але надалі ті самі совєтські урядові лікарі і той сам каральний персонал будуть працювати в тих „інакших" начебто лікарнях і „надалі діставатимуть інструкції від того самого джерела — від КҐБ. Д-р Корягін каже: „Тому важливою справою є продовжувати теперішню настанову Американської Психіятричної Асоціяції. Ця настанова є єдино правильною, єдино людською і гуманітарною. Дозволити на який небудь компроміс було б найбільш шкідливим кроком, бо в результаті це, без сумніву, підірвало б ваше (тобто, американців і взагалі людей Заходу) основне становище".

Існує одна підставова умова, — продовжує Корягін, — яку совєти мали б виконати, і якщо б її виконали, тоді можна б їх вважати справжніми, рівними партнерами з АПА. Всесоюзне Товариство Психіятрів і Невропатологів мусіло б признати, що психіятричні зловживання ділялися в минулому і що вони трапляються під цю пору. Вони мусіли б відверто і публічно нап'ятнувати ці надуживання. Вони також повинні б звільнити всіх дисидентів, що їх влада держить у психіятричних лікарнях за їхні погляди, відмінні від поглядів партії, і реабілітувати цих дисидентів в обох відношеннях — діягностичному і соціяльному. Вкінці Всесоюзне Товариство мусіло б прийняти і погодитися на перевірку всіх повідомлень про надуживання і цю перевірку мали б перевести закордонні колеги — психіятри.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Анна Білик

Твори Курилика у київському підвалі

Десь у підвалі будинку Товариства Україна на вулиці Золоті Ворота номер шість у Києві лежать чотири картини чи не найвидатнішого канадського маляра XX століття. Шість картин п.з. „Український піонер" цього самого маляра висять в будинку канадського парляменту в Оттаві. Якщо ви не можете догадатись, про кого йде мова, то це й не диво, оскільки Василеві Куриликові — українському малярeві тяжко проникнути до совєтського українського мистецтволюба. Мистецька тематика Курилика близька зокрема українському селянинові, вона бо відображає трудове життя українських фармерів на канадських преріях. Про це свідчать і картини, що їх він подарував Товариству „Україна" в знак подяки за допомогу під час його подорожей по Україні. Картини, які знаходяться у підвалі товариства „Україна", носять назви „Гуси ґеґають", „Корова", „Механічна баба, що годує дев'ять сіл" та „Контрасти", отже, картини не ідеологічні.

Василь Курилик народився 3-го вересня 1927 року на фармі 100 кілометрів на північ від міста Едмонтону в Канаді. Помер він 3-го листопада 1977 року в Торонто. Його баба зі сторони матері приїхала в Канаду 1896 року і мати його вже народилась у Канаді. Батько Курилика приїхав з Буковини до Канади в 1924 році. Мистецьку освіту мистець здобув у Манітобському університеті та в малярських школах Мехіко й Онтаріо. 1952 року Василь Курилик виїхав до Англії на лікування очей. Поїхав туди атеїстом, а повернувся з вилікуваними очима і глибоко віруючою людиною. Із вдячности за повернення зору Курилик пообіцяв проілюструвати „Євангеліє Матея". 1957 року він розпочав досліди над цією тематикою, а 1959 року виїхав до Святої Землі, де зробив понад 800 шкіців до цього проєкту. З 1960 року мистець розпочав працю над 160-ма картинами серії „Страсті Христові", яку закінчив 1963 року. Він малював систематично одну картину на тиждень. Уже перша мистецька виставка Василя Курилика, яка відбулася в Торонто 1960 року, здобула йому визнання в мистецькому світі. За наступних 17 років, які залишились до його смерти, Курилик мав понад сто виставок своїх творів у різних містах Канади та ЗСА. Він залишив понад 10,000 картин. Спочатку мистець не підписував своїх творів, вважаючи, що „коли маляр підписує свій твір, то він себе переоцінює, це ж не його праця, а Божа..." Оскільки картини зросли на вартості, то ґалерії і колекціонери стали вимагати від нього підпису під картини. Тоді Курилик став давати свої ініціяли на картинах. До своїх картин маляр часто залучав філософські інтерпретаційні тексти. Вони появлялись як альбоми, досі їх появилось 14 в 20-ох мовах. Крім того, появилось п'ять фільмів з текстами і картинами Курилика, деякі в сімох мовах.

Василь Курилик малював в стилі, який можна назвати „суворий реалізм", „примітивний реалізм", чи „символічний реалізм". Тематика його творів віддзеркалює канадське життя: українських піонерів, ескімосів, жидів та інших соціяльних груп. Найбільш імпозантною серією Курилика є серія „Страсті Христові", яку закупили Микола і Ольга Колянківські і побудували п'ятьповерховий музей для цієї серії біля Ніяґари. Ця серія творить основне ядро колекції цього музею. Його відвідують туристи під час подорожей до славного Ніяґарського водоспаду.

Для тих, кому з будь-яких причин подорож до Ніяґари неможлива, то існують фільми про творчість одного з найвидатніших малярів Канади в цьому столітті. На жаль, Товариство „Україна" не спромоглось показати українській громадськості навіть тих чотирьох картин, які мистець сердечно подарував українському народові, на ознаку любови до батьківщини свого батька й своїх предків.

На жаль, навіть так звана „перебудова" не помогла, щоби картини Курилика вибрали з підвалу й показали людям, які могли б гордитись, що у такого видатного мистця таки текла українська кров.

В. Левенець

ЧИТАЮЧИ ЖУРНАЛ „ЛЕМКІВЩИНА"...

Між українцями на поселеннях існують два протилежні погляди на одну й ту саму справу, а саме: зберігати за всяку ціну українську національну субстанцію (культуру, мову, релігію, традиції і звичаї, шкільництво, власні форми організованого життя) і прагматичний — вростати в американську чи іншу національну культуру, в залежності від країни поселення, приймати мову, звичаї і традиції країни, у якій живемо, одним словом, американізуватись, германізуватись тощо, тобто пристосовуватись до обставин життя. Прихильники одної і другої теорії намагаються знайти відповідь на питання, яка форма є кориснішою для зорганізованого життя української діяспори.

До першої категорії, без сумніву, належать видавці журналу квартальника „Лемківщина", що його видає Фундація Дослідження Лемківщини з рамени Світової Федерації Лемків, Організації Оборони Лемківщини і Об'єднання Лемків Канади, а зглядно їхня видавнича комісія, до якої входять: Мирон Мицьо, Марійка Дупляк, Юліян Котляр, Василь Скомський; редагує колеґія: Марія Дупляк, головний редактор, Іван Лико, Катерина Мицьо і Михайло Черешньовський.

Читаючи четверте число журналу, який розпочинається короткою статтейкою головного редактора „Коли прощатимемо 1987 рік" з киненими на папір важливими думками для застанови членства ООЛ і всієї української громади, в журналі знаходимо ще такі вартісні довші й коротші статті як, наприклад, „Ще до 40-річчя ганебного злочину в Закерзонні" (закінчення) пера І.Л., цікаво написані „Мої спомини з Лемківщини", про надрайонового провідника Мара (Степана Голяша) і тяжкі умовини боротьби УПА на Закерзонні, авторства Ярослави Філь-Марти, уривки зі статті М. Вербового „Літні окрушинки", вірш Миколи Горбаля „Цвинтарі", спомин І. Сенюка „Шляхтова і Яворкі", „Простіть, як і ми прощаємо"..., зреферування зустрічі єпископів Української Католицької Церкви з Владиками Польської Римо-Католицької Церкви, про українських католиків у Польщі п. з. „Цей рік приніс нам великий поступ", звернення українських Владик в справі врочистого відзначення 1000-річчя Хрищення України, інформацію „Українське населення в Польщі готується до тисячоліття християнства Київської Руси-України", посмертну згадку про Юліяна Тарновича-Бескида в десяту річницю смерти, вірш Івана Франка „Знов рік минув", „Лемковина — радість і смуток" (оцінка і роздуми) пера „бвч", „Лемківщина в огні" (продовження), Марії Остромири, „Лемківська тематика у Львівському радіо", „Трагедія села Гвоздянки" М. Хомяка, „Дещо про український лемківський музей у Стемфорді" Миколи Дупляка, сторінка „З життя організації", яка охоплює також XXI крайовий з'їзд ООЛ, резолюції тощо, хроніка, посмертні згадки і статтю англійською мовою „Will we be ready?" про 40-ліття лемківської трагедії, переклад Петра Матіяшека, та багато іншого корисного інформаційного матеріялу.

Деякі статті розглядають проблеми плекання рідної мови, потребу більшої національної свідомости деякої частини лемків в Польщі, географію поселень, релігійні почування і потребу адміністративного завершення УКЦеркви в Польщі, асиміляцію й інші важливі справи.

Для майбутніх дослідників української еміграції, а зокрема вихідців з Лемківщини, журнал „Лемківщина" буде колись одним із важливих документальних джерел. Прочитавши журнал, як то кажуть, від дошки до дошки, мимохідь пригадується вірш Василя Симоненка з поезії „Лебеді материнства" — „Можна все на світі вибирати, сину, вибрати не можна тільки Батьківщину". Лемки і Лемківщина, частина української землі й народу. Їхні цілі співзвучні з цілями цілої, свідомої свого завдання спільноти. Такої концепції тримаються члени ООЛ і ОЛК і таку ж концепцію вони проповідують у своєму, до речі, старанно редагованому журналі. Може, з цих позицій виходячи, журнал мав право й обов'язок кинути декілька докорів в сторону керівників фолкльорної групи „Лемковина", поставивши їм кілька „чому", а в першу чергу, чому вони, тобто керівники лемківського сепаратизму, не постаралися зневтралізувати шкідливий антиукраїнський рух серед лемків, як кажуть: „ми не є поляки, ані українці, ми щось таке, як кашуби, або ґуралі", або чому деякі провідники „Лемковини" зводять молодь на шляхи шкідливого відокремлення. „Лемки — сини української нації, а лемківська культура, фолкльор — це частина українського народу", пише „бвч" у згаданому журналі. „Ми після щирої розмови розійшлися як друзі, кріпко кілька разів обнялися", — пише автор-і, покликуючись на розмову каже, що в майбутньому „буде краще" і тоді зникнуть всі застереження", сумніви, здогади і таке болюче „чому".

У заключенні треба сказати, що журнал „Лемківщина" належно обороняє національну гідність, честь, самоповагу і намагається збудувати наш суто національний самозахист проти наступу ворожих нам чинників, які згадані вгорі поняття утотожнюють з „українським буржуазним націоналізмом", або ще гірше — з злочинністю чи співпрацею українців з нацистівською Німеччиною тоді, як Україна перша з-поміж поневолених націй поставила збройний спротив обидвом окупантам під час Другої світової війни, брутальній гітлерівській Німеччині і комуно-московській імперії та її спільникам. Про це найкраще знають мешканці Лемківщини, які не тільки втратили у висліді війни своїх рідних, але також прадідівську землю, з якої їх насильно вирвано і вивезено під примусом багнетів в більшості на т. зв. „відзискані" землі. Можливо тому вони (лемки), загартовані пережитим, підходять до розв'язки життьових проблем дуже розумно, дуже реалістично. Щасти їм Боже!

Міра Гармаш

Листи мої — ви білі голуби,
Лиш мріяні, неписані,
З міцних тятив,
Зовсім без слів
На стрілах дум
Ви вислані.
Далека путь,
А чи дійдуть?
Я сумніву не маю,
Твої „листи"
(Це ж знаєш ти!)
Я ж без листів читаю.

18. VII. 1969

(Із збірки поезій „Райдуга в пітьмі")

Мирослав Лабунька

WE THE PEOPLE — МИ НАРОД

II.

Текст Конституції, крім цього короткого, програмового (а не ідеологічного, як це буває в інших сучасних конституціях) вступу, складається із семи статтей. Найважливіші три перші, бо в них по порядку, досить подрібно й докладно описується творення, організацію і функції влади країни, себто її уряду, що складається із трьох частин: законодавчого тіла, виконного органу і незалежного судочинства. Це законодавче тіло, як відомо, складається із двох палат — Палати Репрезентантів і Сенату, разом — Конґрес. Таку структуру Конґресу установлено тому, щоб забезпечити однакову репрезентацію всім виборцям країни через їхні виборні округи у Палаті Репрезентантів, а всім стейтам, без огляду на їхню величину й кількість населення — у Сенаті. Крім нормальних законодатних функцій, притаманних кожній леґіслятурі, Конґрес ЗСА має ексклюзивну контролю над федеральними оподаткуваннями й тим самим над федеральним бюджетом, а також важливе право війни і миру, бо тільки Конґрес ЗСА може виповісти війну іншій країні.

Верховна виконна влада ЗСА сконцентрована, згідно з другою статтею Конституції, в руках президента республіки, що його, як і віцепрезидента, вибирають кожних чотири роки. На ньому спочиває відповідальність головнокомандуючого збройними силами країни, керівника внутрішньої політики та головного адміністративного чинника країни, що завідує федеральним адміністративним апаратом. Суддейська влада З'єднаних Стейтів спочиватиме у лоні одного Верховного Суду, та таких нижчих судів, що їх час від часу встановлятиме Конґрес, кажеться у третій статті Конституції. Досить обширні компетенції федеральних судів, а особливо Верховного Суду, й строго перестеріганий привілей незалежности судівництва від законодатного тіла й виконного органу державної влади в країні забезпечують права громадян на справедливий суд та уможливлюють не менш справедливий вимір кари винним.

* * *

Крім уже згаданих нових ідей доби Просвічення, ще одною такою новиною у теорії політичних наук, що знайшла своє практичне приміщення у повстанні З'єднаних Стейтів Америки й є відображена у Конституції, є федералізм. Статті Конституції під числами від чотирьох до семи займаються якраз визначення компентенцій стейту, як складової частини федерації. Статті ці забезпечують стейтам широкі права в усіх ділянках політичного й суспільно-економічного життя, на чому й полягає правдивий федералізм. Уряд кожного стейту, за своєю структурою, подібний до федерального уряду країни. Засяг його компетенцій визначений коституцією стейту, як і, самозрозуміло, конституції федерації ЗСА. Початково в склад З'єднаних Стейтів Америки входило тринадцять стейтів, але в Конституції вже від початку передбачено можливість творення нових стейтів, введення поправок, та визначено спосіб ратифікування основного тексту Конституції, як і поправок до неї (але не поправок її основного тексту), чим також забезпечено її довговіковість.

Потреба поправок, чи доповнюючих статтей до Конституції була очевидною для її творців вже в часі дискусії над її основним текстом. Ще більше така потреба виявилась в часі ратифікації Конституції окремими стейтами. Тому перший Конґрес, себто федеральна леґіслятура, що її члени були обрані вже на основі права нової Конституції, і яка уконституувалась 1789 року, запропонувала десять перших поправок. Цих 10 перших поправок, що їх 1891 року прийняв перший Конгрес і які були ратифіковані стейтами, відомі під загальною назвою „Бил оф Райтс", себто Хартія громадянських прав. Саме ця хартія і є ґарантією людських прав громадян Америки.

* * *

Кожна Конституція відображує ідейне навантаження та волю її творців законодавців, як також дійсний стан суспільно-економічних та політичних відносин країни в часі її (конституції) написання. Варто також відмітити, що чи не всі важливіші конституційні акти поставали в часі кризових, а то й межових обставин, що в них попадають в певних періодах їх існування поодинокі країни чи народи. В таких критичних обставинах постала й американська Конституція.

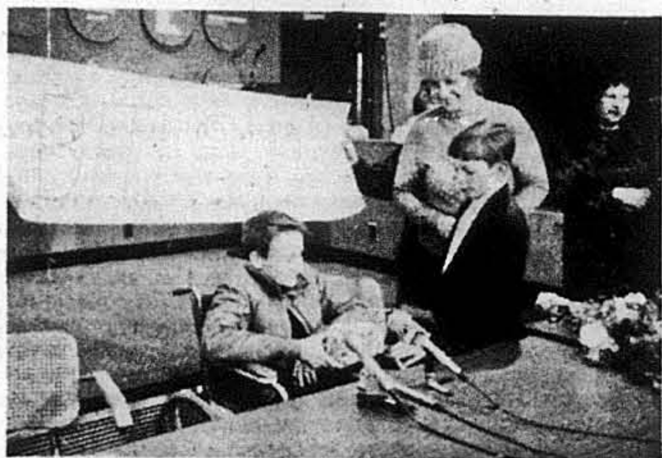
У своїй основній частині — без поправок — Конституція З'єднаних Стейтів Америки відображує той суспільно-економічний і політичний стан розвитку, що заіснував був у новопосталій країні. У цій Конституції дуже чітко відображена власне колективна воля, її творців: землевласників, між ними й — рабовласників, торгівців, промисловців і незалежних професіоналів, назагал — людей маєтних і впливових серед свого оточення.

Конституція З'єднаних Стейтів Америки могла стати дійсністю лише, як відомо, завдяки „Великому компромісові", що на нього пристали представники різних груп — від централістів до крайніх автономістів, від завзятих

(Закінчення на стор. 4)

„Я хочу стати..."

(Закінчення зі стор. 1)

Тарас Ференцевич вручає дарунок Маркові Рубанові, справа — мати Ліда Рубан.

Тут Марко буде під особливою опікою нашого лікаря-хірурга д-ра Любомира Кузьмака, який був присутній на привітанні на летовищі та дав вияснення американській пресі про можливості лікування спаралізованого. Це лікування як і всі оглядини будуть відбуватися в лікарні Ст. Барнабас у Лівінгстоні, де погодилися дати всі заходи терапії даром.

Після годинної пресконференції Л. Рубан просила закінчити її з уваги на втому і невигоду Марка. Обдарований подарунками і квітами хлопчина від'їхав до Ірвінґтону, до гостинної хати Н. Світличної, де буде ввесь час перебувати.

У заповненій вщерть пресовій кімнаті, крім телевізій них камер 5-го і 11-го каналу, були фотографи і представники Ассошіейтед Пресс, „Ю Ес Ей Тудей", „Стар Леджер" і „Дейлі Ньюз". Ці два останні щоденники подали у своїх понеділкових виданнях довшу вістку про Марка зі знімкою в „Дейлі Ньюз", а на телебаченні також обширно подали про приїзд його в новинках таки ще в неділю 31-го січня о год. 10-ій та 11-ій вечора. Із українських привітальників переважали жінки і молодь. Тут була велика група членів Пласту, членки якого із куреня „Верховинки", до якого належить Н. Світлична, були враз із Українським Золотим Хрестом організаторами приїзду та грошової збірки на цю ціль, представниці Об'єднання Українських Православних Сестриництв із головою Валентиною Кузьмич у проводі, представниця Суспільної Опіки Союзу Українок Америки Анна Забіяк, представниці СФУЖО, д-р Наталя Пазуняк і Наталя Даниленко, представниця СУ Філядельфія Надія Оранська, Божена Ольшанівська, голова організації Американці в обороні Людських Прав в Україні, і кореспонденти „Українського Тижневика" Христина Лапичак і Марта Коломиєць.

Усіх присутніх, які були свідками тих перших хвилин зустрічі спаралізованого Марка та його матері, тут на вільній землі мусіла до глибини душі порушити ця людська трагедія. А ми, українці, могли тільки дивуватися, і подивляти силу духа наших нових гостей з України, які вміють таки „проти надії сподіватися".

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

інської спільноти. Совєтська Православна Церква й совєтський уряд намагаються її підважити захитати.

Українська Католицька Церква була зліквідована в 1946 році і тепер має чотири мільйони визнавців та діє підпільно — ствердив о. Терентій Лозинський із церкви св. Димитрія в Торонто. Всіх священиків, єпископів, архиєпископів і митрополитів вивезено на Сибір, або вони пропали безслідно й слух по них загинув. Єдиний уцілів Блаженніший Йосиф І, кардинал Сліпий.

Представник совєтської амбасади в Оттаві заперечив ці закиди українських речників. На його думку непорозуміння лежить у неправильному перекладі, бо Захід помилково називає СССР Росією. Заступник пресового аташе совєтської амбасади в Оттаві Вячеслав Богданов вважає, що цю релігійну подію треба називати Тисячоліттям Християнства в СССР, а не в Росії. Твердження, буцімто совєтський уряд заперечує історію України й поширює пропаганду, це „нісенітниця". Тисячоліття — це історична подія й всенаціональний скарб. Ми, совєти, говоримо не про святкування в Росії, не про святкування в Україні, але в цілій країні. Ніхто не відбирає українцям права святкувати. Хто є християнином і хто вірує в Христа, може цю подію відзначити незалежно від того, де живе, чи куди переселився.

Згідно з повідомленням пресового агентства „Новості" святкування запляноване в кількох місцях, включно з Москвою і Києвом.

Одначе Богдан Боцюрків профессор політичних наук Карлтон університету в Оттаві, який спеціялізується у взаєминах совєтського уряду й Церкви стверджує, що Київ передбачений тільки як місце відбиття після закінчення святкувань у Москві.

Учні...

(Закінчення зі стор. 1)

Сцена Хрищення України-Руси у Дніпрі у виконанні учнів.

Кожна подія була представлена відповідно підібраними цитатами, піснями, музикою чи танцями, що зображували даний етап з історії українського народу. Слід відмітити, що всі виконавці були добре підготовані й зуміли вжитися та відтворити свої ролі. Тому треба подякувати учням Академії і школи св. Юра та їхнім учителям за цю вдалу імпрезу. Жаль тільки, що така мала горстка глядачів з неї зуміла скористати.

„АТЛАНТА ДЖОРНАЛ", щоденник в Атланті, повідомив на своїх сторінках, що Федеральний уряд звільнив з тюрмі вдвічі більше в'язнів-кубинців кожного місяця, як це було досі. Ця поліпшена ситуація заіснувала від повстання кубинців в тюрмах Луїзіяни та Атланти.

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ, 29-го січня ц.р., в Лондоні, Великобританія, велися розмови між французькою і британською урядовими делегаціями у справі військової й економічної співпраці між обидвома країнами. Французьку делегацію очолювали найвищі державні речники, президент Франсуа Міттеран і прем'єр-міністер Жак Шірак. Обидва окремо зустрічались з прем'єр-міністром Великобританії Марґарет Тачер. Була мова також про перший в історії договір-створення англо-французької нуклеарної оборонної системи, крилатих ракет, які можна вистрілювати з літаків та інших оборонних справ. М. Тачер не є великим ентузіястом двохсторонних договорів, бо вона повністю підтримує оборонну програму НАТО. Переговори однак були корисними хочби для того, що відтепер британські і французькі підводні човни зможуть користуватися портами обидвох країн.

Українська громада Балтимору молитовно зустріла Новий Рік

Українці Балтимору зустрічають Ювілейний рік Тисячоліття Християнства поновлення обітів хрищення в невикінченій церкві на Новий Рік.

Перший день Нового року був дуже холодний та хмарний. Сіро-олов'яні хмари насторожували жителів міста на можливість заповідженого снігу.

В ранніх годинах, як і в кожний святковий чи недільний день, вуличний шум автомашин прошивали звуки дзвона з недалеко віддаленої Господньої святині, скликуючи вірних на молитву і участь в містерії нашої святої віри. Але в день цього Нового Року симфонія тих дзвонів здавалась якоюсь іншою — виразнішою і настирливішою.

Жителі міста відходять від вражінь недоспаної новорічної ночі та спішать на поклик дзвонів до Божих храмів, щоб започаткувати цей Новий Рік з Богом та в щирій молитві просити Його батьківської опіки для громади, родини, а на останку і для себе.

Тож і наша українська громада в Балтиморі заповнила в цей день свою вбогу, але рідну церковцю, а звуки радісної коляди грімко лунали і неслись поза мури святині. Це для нашої громади остання зустріч Нового Року в цьому храмі, що в 1913 році здвигнули його для українського Божого люду наші піонери. Пришов час заступити його новою величною святинею — шедевром звісного українського барокка.

Ще так недавно виглядало, що на нашу малу громаду задум будови нового храму, резиденції для отця пароха та дуже потрібного для живучості громади культурно-релігійного центру — це річ не до здійснення. Та на щастя наш Владика Митрополит призначив для нашої парохії о. Юрія Марковича. Без його ентузіязму і послідовности в плянуванні такий грандіозний плян будови не був би можливим до зреалізування.

І в цьогорічний день Нового Року о 4-ій годині по полудні зійшлися дуже численно наші вірні на місце незакінченої будови нового храму, щоб в цей перший день святого для нас року Тисячоліття введення святої Христової віри просити Всевишнього благословення для нашої поневоленої Батьківщини і цілого українського народу на Україні і на чужині сущого.

Зворушуюча і незабутня картина. В нутрі іх незакритими ще в цілості стінами нової святині, зі свічками в руках стояли літні жінки і мужчини, а коло них їхні діти і внуки. Заслонювали холодними долонями горіючі свічки-символи світла нашої віри, — які вперто гасив морозний вітер. Знову неслися звуки нашої коляди „Бог Предвічний" у виконанні церковного хору, які підхопила ціла зібрана громада у могутній унісон. Перед здвигненим хрестом станув наш отець парох в асисті двох отців — Йосифа Деницюка із Вашінгтону та Роналда Пителя, пароха сусідньої римо-католицької парохії св. Елисавети.

Почалася торжественна і символічна обрядовість поновлення приречень Тайни Хрищення. Твердо звучали слова „Відрікаюся диявола і всіх діл його", але ще грімкіше і повторно лунало із грудей кількасотної громади слово „Вірую" — „Вірую в єдиного Бога, Отця, творця неба і землі. Вірую в Тройцю святу і неподільну. Вірую в єдину святу соборну і апостольську Церкву!".

Чикотіли безперервно фотоапарати представників преси і телебачення, бо тут відбувалось щось небуденнє. Ось так у перший день благословенного для нашого народу 1988 року започаткувала українська громада в Балтиморі святий ювілейний рік Тисячоліття хрищення її батьківщини України.

Радіємо, що сповнилось це в незакінченій будові нового храму, це ж бо дар і дяка нашої громади Господеві за ласку хрищення, але також це наш заповіт для грядучих поколінь — триматися твердо своєї рідної Церкви-Матері, це рівнож для них обов'язок служити і працювати для далекої України — землі їхніх батьків, дідів і прадідів. І хоч ми свідомі факту, що у багатьох із наших будучих нащадків не збережеться достатнього знання милозвучного українського слова, то однак постійне відвідування ось цього святого місця і чудового Божого храму, збудованого їхніми предками в році великого Ювілею, напевно збереже у них сантименти до свого рідного, а попри це і гордість із пересмерта залишеної для них великої спадщини.

Д-р Андрій Лемішка

НЕ Б. КАТАМАЙ, А Я. КОЗАК

В інтерв'ю, зі суботи 30-го січня 1988 року у „Свободі" п.н. „Українська Олімпіяда підготовляється" зайшла помилка у підписі під світлиною, на якій має бути замість Б. Катамай — Я. Козак. Також в тексті, де подано ланкових для подиноких спортів, у ланці легкоатлетики ланковими є Юрій Тарасюк і Олег Колодій. — Ред.

У ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ СПРОБІ спинити розповсюдження хвороби АІДС в Ню Йорку, стейт дозволив роздавати без оплати голки для впорскування наркотиків. Виявляється, що коли стейтовий уряд мав до вибору між небезпекою від наркоманії чи від АІДС, то останнє являється в його розумінні куди більш небезпечним.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Наталії Каменецької

складаємо 50.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку

Родині Покійної пересилаємо щирі вислови нашого глибокого жалю і співчуття.

Вікторія і Маріянна ВАКУЛОВСЬКІ

У 24-ту і 10-ту РІЧНИЦІ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ наших Дорогих і Незабутніх БАТЬКІВ

бл. п.

ОЛЕНИ і МИХАЙЛА ТЕРШАКІВЦІВ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в суботу, 6-го лютого 1988 р.:
в каплиці Філії УКУ, Філядельфія, Па.;
в соборі св. Софії, Рим, Італія;
в п'ятницю, 19-го лютого 1988 р.
в церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.

ДІТИ і ВНУКИ з РОДИНАМИ

Просимо всіх, що знали наших Дорогих Покійних згадати їх ними днями у своїх молитвах.

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою, що дня 25-го грудня 1987 р. відійшла у Вічність

св. п.

Володимира з Фльорчуків КУШЕЙ

уроджена 14-го січня 1900 р. Щитівцях, пов. Заліщики.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 29-го грудня 1987 р. в соборі свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.

В глибокому смутку залишені:

муж — інж. СТЕФАН
швагер — МИКОЛА КОСАРЧИН
сестрінки — ХРИСТИНА КОСАРЧИН і МАРТА ҐУДНЕЧЕР з мужем
братанок — БОГДАН ФЛЬОРЧУК з жінкою
ближча і дальша Родина в Америці та в Европі

Ділимося сумною та болючою вісткою з Рідними, Друзями по Зброї і Українською Спільнотою, що в четвер, 21-го січня 1988 р. по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність

св. п.

ПАВЛО ЛІСНИЙ

чл. Визвольного Фронту, чл. ООЧСУ у Віллімставні та один із основників радіопрограми Визвольного Фронту, кол. вояк 1-ої Української Дивізії УНА, народжений 14-го жовтня 1923 року в Новосілках пов. Золочів, Україна.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ЗІНА
син — ПАВЛО з дружиною
дочка — ВАЛЯ з чоловіком
внуки — ЙОСИФ, ЛЯРА, ПАВЛУНЬО в Україні —
брат — МИКОЛА з родиною
сестра — ГАНЯ з родиною
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 1-го лютого 1988 р. в St. Petersburgh, Florida, по довшій недузі, відійшов у Вічність наш Найдорожчий

бл. п.

АЛЕКСАНДЕР ОМЕЛЬСЬКИЙ

ПІЯНІСТ

народжений 1906 р. на Буковині

ПАНАХИДА в середу, 3-го лютого 1988 р. о год. 6:30 веч. у похоронному заведенні Robert D. Easters при 57-30 15th Ave., South ST. Petersburg, Fl.
ПОХОРОН — в четвер, 4-го лютого 1988 р. о год. 10-ій рано з похоронного заведення на місцевий цвинтар.

Горем прибиті:

дружина — ЕВГЕНІЯ
братанок — ПАВЛО ОМЕЛЬСЬКИЙ з Родиною
кузинки — ЯРОСЛАВА ГЕРАСИМОВИЧ-ЯРОСЕВИЧ
КЛЯВДІЯ ЦИҐАНЮК-ФОМЕНКО з Родиною
і дальша Рідня

Замість квітів на могилу, просимо даток на Український Музичний Інститут в Ню Йорку, або на інші цілі.

У великій скорботі сповіщаємо Рідних, Приятелів, Знайомих і Громаду, що в понеділок, 1-го лютого Року Божого 1988 у шпиталі Кабріні Медикал Центер Ню Йорку упокоївся в Бозі на 90-му році життя наш Незабутній Муж, Батько, Дідусь, Брат і Вуйко

св. п.

Інж. ЛІСНИК

ЕВСТАХІЙ БАЧИНСЬКИЙ

народжений 23-го квітня 1898 р. у священичій родині в селі Васючин, Рогатинського повіту.

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 4-го лютого 1988 р. о годині 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Е. 7-ма вул., Ню Йорк.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 5-го лютого о год. 10:30 рано з церкви св. Юра на 7-ій вул., а відтак Тлінні Останки Покійного будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Пам'ять про Нього збережемо назавжди.

Дружина —
ТАТІЯНА
Сини —
Інж. ЮЛІЯН з дружиною МАРІЄЮ і духовним сином о. МАВРИКІЄМ
маестро ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЕНОЮ
Внуки —
МАЯ
НІНА
та ближча родина:
Бачинські, Королі, Голюки, Вітковицькі, Гури, Цвілі, Рудавські, Струмінські, Божемські, Недільські, Качали, Кордуби, Чапельські, Дерлиця.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Друзів, Знайомих, що з Волі Всевишнього в неділю, 31-го січня 1988 р. відійшов у Вічність на 74-му році життя наш Найдорожчий і Невіджалуваний

БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і СВАТ

бл. п.

Володимир Ісманицький

уроджений в Коровниках коло Перемишля.

ПАНАХИДА у вівторок, 2-го лютого 1988 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Road, Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в середу, 3-го лютого 1988 р. о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні. О год. 9:30 БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ у церкві Благовіщення, Філядельфія — Мельровс Парк, Філядельфія, Па.

Тлінні Останки будуть похоронені на українському католицькому цвинтарі св. Марії, Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Глибоко опечалені:

ЛЮБА ЗОРЯНА ЦВІКУЛА — донька
МИРОН ЦВІКУЛА — зять
ІРИНА і ВОЛОДИМИР — внуки
ОЛЬГА — сестра з родиною в Україні
ЮЛІЯН — брат з родиною в Україні
МАРІЯ ЦВІКУЛА — сваха в Україні
Ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

КНИГИ ДИСИДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Бердник, Олесь:
ТЕРНОВИЙ ВІНЕЦЬ УКРАЇНИ
Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1985, сторін 251.
Ціна $12.00

Бердник, Олесь:
СВЯТА УКРАЇНА
Есеї і листи
Упорядкував **Богдан Арей**
Передрук самвидавних творів з України
Українське В-во „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Балтимор-Торонто, 1980, сторін 206.
Ціна $15.00

Бердник, Олесь:
БЛАКИТНИЙ КОВАЛЬ
Поезії
Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Париж-Балтимор-Торонто, 1975, сторін 88.
Ціна $7.00

Білинський, Андрій:
ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СРСР
Український Публіцистично-Науковий Інститут, Мюнхен-Чикаго, 1969, з друкарні Логос, Мюнхен, сторін 159.
Ціна $8.00

Боровський, Віктор:
ПОЦІЛУНОК САТАНИ
Спогади
В-во „Мета", Ню Йорк, сторін 192.
Ціна $10.00

Вудка, А. Юрій:
МОСКОВЩИНА
Мемуарний ессей
Переклад на українську мову: **Вячеслав Давиденко**
Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1978, сторін 298.
Ціна $15.00

Говерля, Степан:
ГРАНІ КУЛЬТУРИ
До серії: політичні лекції для української молоді
Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1984, сторін 184.
Ціна $12.00

Грицяк, Євген:
КОРОТКИЙ ЗАПАС СПОГАДІВ (для себе самого)
Історія норильського повстання
Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Балтимор-Торонто, 1980, сторін 117.
Ціна $7.00

Зінкевич, Осип:
З ҐЕНЕРАЦІЇ НОВАТОРІВ
Світличний і Дзюба
Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, друком Українсько-Американського Видавництва і Друкарні, Чикаґо, 1967, сторін 243.
Ціна $10.00

Караванський, Святослав:
СУТИЧКА З ТАЙФУНОМ
Збірка поезій
Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Українське Видавництво ім. В. Симоненка „Смолоскип", Ню Йорк-Балтімор-Торонто, 1980, сторін 188.
М'яка обкладинка $10.00
Тверда обкладинка 15.00

Караванський, Святослав:
МОЄ РЕМЕСЛО
Поезії
Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1981, сторінок 184.
Ціна $15.00

Карий, Лукіян:
КРАХ
Документальний роман з часів Другої світової війни.
Передрук самвидавного твору з України.
Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Торонто-Балтимор, 1985, сторін 564.
Ціна $20.00

Клейнер, Ізраїль:
НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСТАННЬОЇ ІМПЕРІЇ
Національне питання в СРСР очима радянських дисидентів
Перша Українська Друкарня у Франції, Париж, 1978, з друкарні Піюф, сторін 406.
Ціна $15.00

Коляска, І. В.:
ОСВІТА В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ
Дослідження дискримінації і русифікації
Накладом Пітер Мартін Ашосіейтс, Торонто, 1970, сторін 246.
Ціна $8.00

Красівський, Зіновій:
НЕВОЛЬНИЦЬКІ ПЛАЧІ
Поезія
Видавництво „Література і Мистецтво", Брукселя, Бельгія, друком Мультілінґвал Прінтінґ Сервісес, Лондон, 1984, сторін 144.
Ціна $10.00

Мороз, Валентин:
ЕСЕЇ, ЛИСТИ Й ДОКУМЕНТИ
Видавництво „Сучасність", 1975, сторін 286.
Суспільно-політична бібліотека ч. 19.
Ціна $8.00

Мороз, Валентин:
МОЙСЕЙ І ДАТАН
Есей
Передрук самвидавного есею з України
Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Торонто-Балтимор, 1978, сторін 51.
Ціна $3.00

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% продажного податку

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Відзначення визначних членів Пластової фундації

В неділю, 8-го листопада 1987 року, Пластова фундація в Ню Йорку влаштувала святковий полуденок, щоб на ньому відзначити двох великих приятелів пластової молоді — інж. Богдана Соболту та Володимира Саляка — за їхню кількадесятирічну працю як членів Пластприяту, а пізніше як членів Пластової фундації. Пластова фундація — це установа, якої ціллю є допомагати матеріяльно Пластовій станиці в Ню Йорку. Фундація купила, переробила та утримує у зразковому стані пластовий дім, а крім того допомагає у різних пластових акціях, починах тощо.

Зібрання відкрив голова Фундації пл. сен. Богдан Михайлів, вітаючи присутнього В. Саляка з дружиною та передаючи оправдання інж. Б. Соболти, який не зміг прибути. З висловами признання вручив В. Салякові грамоту вдячности, а для інж. Б. Соболти передав на руки П. Дармограя.

Журналіст і активний приятель Пласту, колишній редактор пластової сторінки „СКОБ" в „Америці", мгр Олександер Луцький поділився з присутніми своїми споминами про зустрічі з відзначуваними в давніх роках, наводячи багато цікавих епізодів.

Колишній голова і довголітній член фундації пл. сен. Вячеслав Вишневський нагадав присутнім про обставини, в яких колись доводилось в Ню Йорку вести пластові заняття — нагадав про стару спорохнявілу долівку, що гнулась під ногами енергійного новацтва та юнацтва та крізь шпари якої можна було бачити долішній поверх, про криві, пооббивані стіни та про намагання фундації, а в тому обох відзначуваних, дати пл. молоді і виховникам естетичні, догідні обставини для занять. Завдяки відданим членам фундації, а зокрема В. Салякові і Б. Соболті, при щедрій підтримці батьків пл. молоді та української громади закуплено і відновлено дім, який донині пишається гарними модерними кімнатами та залями, що в них виховались сотні пластової молоді. Вони роз'їхались по світі, але напевно пластування в нюйоркській домівці залишило у них глибокі враження.

Станичний пл. сен. Юрій Савицький в імені станичої старшини та всього членства висловив подяку і признання В. Салякові та Б. Соболті, а присутні заспівали „Многая літа!". В. Саляк подякував за відзначення і заявив, що праця для молоді для нього була і є найбільшою приємністю. Присутні перейшли до кімнати з буфетом і в товариській гутірці обмінювались споминами з минулого станиці.

О. Ю.

Український Народний Союз
пошукує повністю або частково затруднених, досвідчених

АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ і ЗАГАЛЬНИХ АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці:

Торонто, Монтреалу, Едмонтону, Вінніпеґу та інших теренів

- Допоміжні інформації
- Платня у формі зачету
- Комісове
- Всі бенефіти

Звертатися до:

Mr. JOHN HEWRYK
Supreme Director for Canada
327 Mc Adam Ave.
Winnipeg, 4, Man.
Canada R2W 0B3
Tel.: (204) 582-8895
або до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із виповненим вирізком цього заклику.
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви $

ім'я та прізвище

число дому вулиця

місцевість стейт поштовий код

Мої враження із ЮМПЗ/87 в Канаді

На світлині стоять (зліва): пл. сен. Петро Саварин, пл. сен. Надія Теодорович (Австралія), пл. Корнелій Шмулик (Бразилія) і пл. сен. Ольга Саварин.

Мені припала велика честь побувати на Ювілейній Міжкрайовій Пластовій Зустрічі та на святкуваннях 75-ліття існування Пласт-у на західніх українських землях, яке відбулось від 8-го до 23-го серпня м. р. в Канаді. Уможливили мій приїзд Суспільна Служба Українців Канади відділ Торонто та Пласт в Торонто.

На цю зустріч прибули пластуни із різних країн світу, з Бразилії був тільки я.

Була це велика радість зустрічатися із пластунами — єднала нас українська мова. На мене зробило гарне враження те, що всі пластуни розмовляють українською мовою (хоч не часто) між собою, але тому що я із Бразилії, то мусіли говорити зі мною українською мовою, бож я не знаю англійської мови.

Коли я прилетів до Торонто перед зустріччю, то перебував у панства Ярослава й Оксани Соколиків (голова КУК), відвідував різні українські центри: СКВУ, КУК, КУМФ, Інститут св. Володимира, Арку, редакцію „Нового Шляху", УНО, СУМ, Пласт, СУМ, Суспільну Службу Українців Канади, пам'ятник Лесі Українки, Онтаріо Плейс, католицьку церкву Св. Покрови та Святомиколаївську. Возив мене скрізь Всеволод Соколик.

На початок зустрічі мав я нагоду послухати цікаві доповіді, оглянув виставки, брав участь у дискусіях. Програма була досить інтенсивна, проводила нею ст. пл. Оксана Виницька.

У другій частині програми ми поїхали таборувати на „Тисячі Островів". Їхали ми на вітрильниках та канойках. У таборах було дуже весело, співали народні пісні, бавились. Перший раз у житті там я побачив калину, якої немає в Бразилії.

Після демонстрації в столиці Канади Оттаві, вирушили на „Пластову Січ" біля Торонто. У вечірніх годинах почались врочисті святкування із запаленням ватри вугликом, привезеним із останньої ватри з Австралії й Німеччини та піднесення прапорів всіх держав, у яких існує Пласт. Це була зворушлива хвилина. Потім комендант ЮМПЗ пл. сен. Орест Джулинський відкрив свято та привітав усіх присутніх.

Прикро було, коли прийшов час прощатись із друзями, й це був кінець ЮМПЗ.

Всеволод Соколик приїхав, щоб завезти мене до Торонто. У панства Соколиків відбулося прийняття; там були також і дві дівчини з Варшави, мали розмову про українське життя в тих країнах, а потім обмінювались подарунками та адресами.

Наступного дня Василь Сеньків приїхав, щоб завезти мене до Ярослава й Татяни Романишинів. П-во Романишини — свідомі, скромні та жертвенні, спеціяльно на видавничі фонди, та взірцеві члени української громади в Канаді й Америці. Вони закуповують книжки і дарують їх випускникам курсів, а також дарують книжки студентам у Бразилії. Під час мого перебування в Торонто вони опікувались мною як рідним, возили мене, обдаровували. Потрібно було б кілька сторінок, щоб подякувати їм. Також спеціяльна подяка для Пласт-у в Торонто й Суспільної Служби Українців Канади, відділ Торонто, який спонзорував мені подорож до Канади (тобто, вони заплатили квиток на літак). Ніяк я не міг би заплатити за таку подорож, бо у Бразилії українці мало можуть собі дозволити.

У Канаді я побачив багато цікавого, а головно українського, що залишиться назавжди приємним спогадом. Моя щира подяка для панства Соколиків, які також опікувались мною.

Перед моїм виїздом із Канади відвідав редакцію „Гомін України", де мав зустріч із редактором Олегом Романишином, Мироном Барабашем, Михайлом Шафранюком, з пані Марією Спольською, Зеною Кушпетою, Тонею Горохович, Ольгою Мак та з панею Чорною, власницею крамниці „Арка Вест".

Відпроваджували мене панство Ярослав й Татяна Романишини та пані Оксана Виницька.

Корнелій Шмулик

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 7-го ЛЮТОГО 1988 року.

Джерзі Ситі, Н. Дж. Т-во „Поступовий Клюб" 70-ий Відділ УНСОюзу Річні Загальні Збори відбудуться о год. **3:00** по пол. в Українському Народному Домі. На порядку: Звіт Управи і Контрольної Комісії, вибір нової Управи на 1988 рік. В разі неприявности відповідної кількости членів, Загальні Збори відбудуться одну годину пізніше при кожній кількості членів. Проситься прийти членів, щоб вирівняти вкладки.

За Управу Т-ва 70 Відділу
С. Білик, голова
М. Шеремета, секретар

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

We the people...

(Закінчення зі стор. 2)

оборонців рабовласництва до гуманно настроєних борців за знесення рабства та за широкі демократичні свободи населення цілої країни. У цьому компромісі і криється основний недолік, навіть на свій час і обставини, Конституції З'єднаних Стейтів Америки, а це — толерування інституту рабства негритянського населення у південних стейтах. Другим, не менш важливим недоліком, було залишення поза охороною основного закону країни, автохтонного населення Америки — американських індіян.

Але варто при цьому ще відмітити, що закон і привілеї мають те до себе, що вони звичайно поширюють своє діяння й охоплюють зчасом все ширші кола населення, навіть якщо такого наміру не було в законодавця чи дарувальника привілею. Це трапилось і з американською Конституцією. Хоч процес її поширення і застосування однаковою мірою до всіх повноправних громадян країни тривав дуже довго, але все таки він вповні здійснився і тепер немає вийнятків — конституційні права забезпечені усім громадянам однаково і всеціло. І цей факт — аж надто промовистий доказ великого значення Конституції З'єднаних Стейтів Америки, як для самої Америки, так — у історичній перспективі — і для всіх цивілізованих країн світу, що в них здійснюється правдиве народовластя. У багатьох із цих країн демократичні ідеї прийнялись і здійснюються якраз під впливом американської Конституції.

Найвища пора, щоб таке правдиве й непофальшоване народовластя було здійснюване й в Україні, хоч би в межах, що їх визначають статті Конституції УССР.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 2.

О. Ґаховська, Дітройт	50.00
В. Баніт, Ст. Ленард	32.00
І. Сєрант, Ню Йорк	20.00
Л. Ґреґор, Сомерсет	12.00
д-р Я. Музичка, Кантон	12.00
П. Прокопенко, Рочестер	12.00
П. Шиприкевич, Вантаґ	12.00
А. Яворський, Гартфорд	12.00
П. Буняк, Лівінґстон	10.00
Ю. Пласкон, Линден	10.00
Р. Байляк, Ричмонд Гілл	8.00
о. В. Андрушків, Коговс	7.00
М. Баран, Праттсбурґ	7.00
О. Боднар, Ірвінґтон	7.00
Я. Базюк, Дітройт	7.00
М. Елциїв, Ню Йорк, Н.Й.	7.00
Я. Козак, Гантінґтон Валлі	7.00
І. Олійник, Бет	7.00
д-р В. Пушкар, Філядельфія	7.00
М. Савицька, Джамейка	7.00
І. Селеман, Іст Гартфорд	7.00
М. Середович, Сиракюзи	6.00
М. Аврамчук, Кергонксон	5.00
В. Бабій, Відд. 59	5.00
В. Білик, Джерзі Ситі	5.00
Д. Мельник, Рослиндейл	5.00
В. Цетенко, Ан Арбор	5.00
М. Чорній, Бракпорт	5.00
Г. Дзіка, Вудгейвен	4.00
О. Рибалт, Янґставн	4.00
д-р О. Сохан, Йонкерс	4.00
І. Пономарчук, Сіятл	3.00
В. Балюк, Говард Біч	2.00
К. Боковець, Ґарфілд	2.00
Б. Буранич, Коговс	2.00
Б. Бурачинський, Флоргем Парк	2.00
Л. Величковська, Блумфілд	2.00
А. Ганіцька, Баффало	2.00
І. Ганущак, Ладлов	2.00
Р. Грабець, Парма	2.00
І. Гринишин, Асторія	2.00
П. Грицак, Кренфорд	2.00
І. Ґрибовський, Трентон	2.00
Л. Долинська, Амстердам	2.00
Б. Дусанівський, Баффало	2.00
В. Захаріясевич, Ведерсфілд	2.00
О. Заячківська, Патерсон	2.00
В. Зелез, Рочестер	2.00
М. Зубаль, Воррен	2.00
В. Іванців, Пассейк	2.00
Д. Калушка, Парма	2.00
А. Кобаса, Вілліямставн	2.00
І. Кобасовський, Колонія	2.00
М. Кознарська, Клифтон	2.00
С. Корнюк, Філядельфія	2.00
Н. Краєвський, Гіллсайд	2.00
Н. Криса, Ню Йорк	2.00
Я. Купчинський, І. Бранзвик	2.00
А. Линник, Ґлен Спей	2.00
С. Магмет, Савт Орендж	2.00
В. Мазяр, Ґлен Спей	2.00
В. Макійчик, Стратфорд	2.00
П. Микуляк, Вильмінґтон	2.00
І. Мнішенко, Юньйон	2.00
М. Наконечний, Парма	2.00
Ю. Никифорук, Міннеаполіс	2.00
М. Обрусняк, Ню Йорк	2.00
Ю. Олесницький, Юньйон	2.00
Р. Омецінський, Мейплвуд	2.00
І. Онишкевич, Ірвінґтон	2.00
Д-р О. Оришкевич, Бруклин	2.00
П. Орлівський, Голливуд	2.00
А. Павлюк, Гадлі	2.00
С. Павлюк, Балтимор	2.00
П. Подубинський, Стратфорд	2.00
Я. Почтар, Піквенак	2.00
А. Присяжнюк, Воррен	2.00
Т. Пришляк, В. Сенека	2.00
М. Сивий, Карнеґі	2.00
С. Сідлярчук, Бостон	2.00
М. Сірий, Байон	2.00
Б. Склепкович, Ратерфорд	2.00
В. Соя, Ґарден Ситі	2.00
В. Стадник, Коговс	2.00
О. Старейка, Аллентавн	2.00
Л. Стеткевич, В. Гартфорд	2.00
А. Супруненко, Бруклин	2.00
А. Тилька, Ню Бритен	2.00
Я. Тимочко, Джансон Ситі	2.00
В. Третяк, Вудгейвен	2.00
К. Туркоц, Ґарфільд	2.00
М. Хомин, Лігайтон	2.00
М. Храплива, Матаван	2.00
І. Худий, Асторія	2.00
Ю. Шавалюк, Гакенставн	2.00
С. Шепловський, Лорейн	2.00
Т. Школяр, Манагокін	2.00
М. Юречко, Лорис Стейшен	2.00

АВТОР СТАТТІ

Автором статті у „Свободі" з п'ятниці, 29-го січня ц.р., про св. п. Е. Куровицького є інж. арх. Аполінарій Осадца. — Ред.

• РІЗНЕ •